

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ
БРОЈ: 277
04.11. 2011. године
Београд

На основу члана 65. Закона о високом образовању ("Сл. гласник РС", бр 76/05, 100/07 - аутентично тумачење, 97/08 и 44/2010), члана 41. Статута Географског факултета у Београду, члана 13. и члана 16. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, бр. 142/08. год.) Изборно веће Факултета на седници одржаној дана 27. марта 2012. године, донело је

О Д Л У К У

1. Предлаже се Универзитету у Београду да се **др Мирјана Девецкић**, ванредни професор запослена на Географском факултету у Београду, **изабере** за наставника у звање **редовног професора**, за ужу научну област, **Демографија** на Географском факултету у Београду, на неодређено време са пуним радним временом.
2. Ову Одлуку и Извештај Комисије за избор наставника у звање редовног професора за ужу научну област **Демографија**, доставити Универзитету у Београду ради доношења одлуке о избору.

ВД ДЕКАН ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Милољуб Милинчић

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ГЕОГРАФСКИ ФАКУЛТЕТ

Број захтева: 277

Датум: 30. 03. 2012. године

Београд

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
ПОСРЕДСТВОМ ВЕЋА НАУЧНИХ ОБЛАСТИ

ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА
(члан 65. Закона о високом образовању)

**I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ
ПРОФЕСОРА**

1. Име, средње име и презиме кандидата: **Др Мирјана (Млађен) Девеџић**
3. Ужа научна област, за коју се наставник бира: **Демографија**
4. Радни однос са пуним или непуним радним временом: **пуно радно време**
5. До овог избора кандидат је био у звању **ванредног професора**
у које је први пут изабран: **23.01.2007.**

II – ОСНОВНИ ПОДАЦИ У ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

1. Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: **22. 01. 2012. године.**
2. Датум и место објављивања конкурса: **Огласне новине Националне службе за запошљавање "Послови" бр. 443 од 14. 12. 2011. године.**
3. Звање за који је расписан конкурс: **ванредни или редовни професор**

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА И О ИЗВЕШТАЈУ

1. Назив органа и датум именовања комисије: **Изборно веће, 01. 12. 2011. године**

2. Састав Комисије за припрему извештаја :

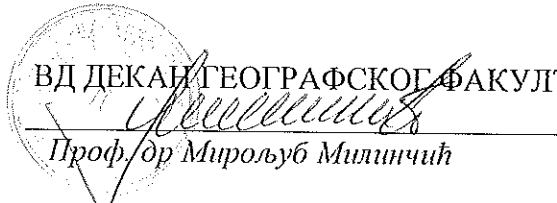
Име и презиме	Звање	Ужа научна област	Орган. у којој је запослен
1) Др Милена Спасовски	ред. проф.	Друштвена географија	Географски факултет у Београду
2) Др Мирко Грчић	ред проф.	Друштвена географија	Географски факултет у Београду
3) Др Драгутин Тошић	ред проф.	Просторно планирање	Географски факултет у Београду
4) Др Мирјана Рашевић	научни саветник	Демографија	Институт друштвених наука
5) Др Биљана Радивојевић	ред. проф.	Демографија	Економски факултет у Београду

3. Број пријављених кандидата на конкурс: **један**
4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије **није**
5. Датум стављања извештаја на увид јавности **22. 02. 2012.**
6. Начин (место) објављивања извештаја **Сајт Факултета**
7. Приговори **није било**

IV- ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА

27. 03. 2012. године

Потврђује да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата др Мирјана Деведић у звање редовног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета и Статута факултета и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ВД ДЕКАН ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Проф. др Мирољуб Милинчић

Прилози:

1. Одлука Изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Извештај комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак извештаја комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима (чл.62. став 4. Закона)

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ГЕОГРАФСКОГ ФАКУЛТЕТА
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

На основу одлуке Изборног већа Географског факултета Универзитета у Београду од 01. децембра 2011. године одређени смо у Комисију за припрему извештаја по конкурс за избор једног наставника за ужу научну област ДЕМОГРАФИЈА. Комисију чине: др Милена Спасовски, редовни професор Географског факултета, др Мирко Грчић, редовни професор Географског факултета, др Драгутин Тошић, редовни професор Географског факултета, др Мирјана Рашевић, редовни професор, Центар за демографска истраживања, Институт друштвених наука и др Биљана Радивојевић, редовни професор Економског факултета у Београду.

На конкурс који је објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање "Послови" бр.443. од 14. децембра 2011. године пријавио се само један кандидат и то др Мирјана Девецић, ванредни професор Географског факултета у Београду. Након увида у приспели конкурсни материјал, а према општим и посебним нормативним актима и Статуту Географског факултета, подносимо Изборном већу Географског факултета Универзитета у Београду следећи

РЕФЕРАТ

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Др Мирјана Девецић, рођена Вучетић, рођена је 1959. године у Београду, где се и школовала. Завршила је студије туризмологије на Одсеку за туризмолошке науке Природно-математичког факултета (у даљем тексту ПМФ) Универзитета у Београду 1982. године са просечном оценом током студија 9,43. Последипломске студије похађала је на истом факултету и 1988. године одбранила магистарски рад под насловом *Туристичке потребе младих*. Др Мирјана Девецић се почетком деведесетих година, у складу са професионалним ангажовањем, преоријентисала на област географије становништва и демографије. Титулу доктора географских наука из научне области демографије стекла је 1999. године, одбраном докторске дисертације под насловом *Туризам као фактор промена у развоју, размештају и структурама становништва Црногорског приморја*, на Географском факултету у Београду.

Радну каријеру је др Мирјана Девецић започела 1985. године као асистент приправник на Одсеку за туризмолошке науке ПМФ-а. Након укидања овог одсека, одлуком Министарства просвете Републике Србије распоређена је од октобра 1991. године на ново радно место асистента на Географском факултету на предметима *Географија становништва* и *Туристичка географија*. Током асистентског стажа држала је вежбе из предмета из области туризмологије и друштвене географије. Др Мирјана Девецић је 2001. године изабрана у звање и на радно место доцента на предметима *Природно обнављање становништва* и *Демографске структуре* на студијској групи Демографија Географског факултета, те се од тада њена научна оријентација сасвим усмерава на област демографије. Године 2007. др Мирјана Девецић је изабрана у звање и на радно место ванредног професора за ужу научну област демографија на студијској групи Демографија на предметима *Природно обнављање становништва* и *Демографске структуре* на Географском факултету Универзитета у Београду. Осим на Географском факултету, учествовала је у настави и

на Економском факултету у Београду, једногодишњи курс на основним студијама на предмету *Организација и заштита простора у туризму* и од 2008/2009. до данас на мастер студијама из области демографије, на предмету *Структуре становништва*. Др Мирјана Девеџић је удата и мајка два детета.

Овим Рефератом утврђује се предлог за избор др Мирјане Девеџић у звање и на радно место редовног професора за ужу научну област демографија на Географском факултету Универзитета у Београду.

2. РАД У НАСТАВИ

Ванредни професор др Мирјана Девеџић има у континуитету, од заснивања радног односа до данас, богато искуство у науци и настави, а целокупна њена досадашња каријера остварена је на Београдском универзитету. Као асистент-приправник на Одсеку за туризмолшке науке ПМФ-а била је ангажована на предметима из области туризмологије и туристичке географије. Касније, преласком на Географски факултет, преоријентисала се на демографију и на предмете у којима интегриса знања и искуство из обе научне дисциплине. Тако је као асистент била ангажована на предметима: *Географија становништва*, *Географија насеља и Туристичка географија* на студијској групи Географија и Демографија на студијској групи Просторно планирање. Данас, др Мирјана Девеџић изводи наставу из демографских предмета на студијској групи *Демографија*, као и на студијским групама *Просторно планирање* и *Туризмологија* на Географском факултету Универзитета у Београду. На основним додипломским студијама изводи наставу из предмета: *Природно обнављање становништва*, *Демографске структуре* (обавезни предмети на студијској групи Демографија), *Демографски изазови савременог друштва* (изборни предмет на студијској групи Демографија и студијској групи Просторно планирање), *Становништво и туризам* (обавезан предмет на студијској групи Туризмологија). Осим тога, др Мирјана Девеџић учествује у настави на дипломским академским студијама (мастер студије) из Демографије на Географском факултету у оквиру курсева: *Репродукција становништва* и *Демографско старење*, а од 2008/2009. године и на Економском факултету у Београду у оквиру курса *Структуре становништва*. На докторским студијама др Мирјана Девеџић је ангажована на предметима *Савремени демографски проблеми и процеси* на смеру Демографија и *Проблеми и тенденције савременог развоја туризма* на смеру Туризмологија.

Кроз дугогодишњи рад у настави др Мирјана Девеџић се квалификовала као успешан предавач и професор. У раду са студентима одликује је изузетна професионална одговорност која се огледа у озбиљности, темељности и посвећености са којима приступа наставним обавезама. Запажена је креативност др Мирјане Девеџић, њена склоност ка мултидисциплинарности и интегрисању најсавременијих садржаја у наставни процес, што је потврђено и у вредновањима наставе од стране студената. Осим што остварује запажене резултате у настави, др Мирјана Девеџић поседује и друге особине које је препоручују за универзитетски рад. Објективна је, комуникативна, има смисла за иновације и тимски рад који се испољава у сарадњи са студентима и наставницима Географског факултета.

Др Мирјана Девеџић је у својству шефа Катедре за демографију, за студенте Демографије организовала више предавања гостујућих професора из Америке, Словеније и Хрватске, као и сарадника из других демографских институција из Србије. Ове активности је квалификују као професора заслужног за унапређење наставе и регионалне сарадње, и повезивање научника и институција на пољу демографских истраживања и наставе демографије. Стручност, савесност и марљивост др Мирјане Девеџић потврђују њено добро дидактичко-педагошко искуство, поседовање воље и

знања да студенте упути у научне и стручне проблеме демографске науке. Др Мирјана Девеџић је веома искусан универзитетски професор за наставну област за коју се бира.

Др Мирјана Девеџић је у досадашњој универзитетској каријери активно учествовала у научно-стручном усавршавању кадрова и испољила смисао за менторски рад и продуктивну сарадњу са студентима. Од избора за доцента до данас, одлукама Наставно-научног већа Географског факултета именована је за ментора или члана комисије више докторских и магистарских дисертација и завршних мастер-радова. На Економском факултету је, такође, више пута била члан комисије за магистарске и докторске дисертације. Под њеним руководством написано је и одбрањено 18 дипломских радова, 7 завршних мастер радова и једна магистарска теза. Била је члан комисија за оцену и одбрану 7 мастер радова и две докторске тезе на Географском факултету, два магистарска рада на Економском факултету. Тренутно су под њеним менторством у изради две докторске дисертације, а именована је у комисију за оцену једне докторске и једне магистарске тезе на Економском факултету у Београду.

Теме докторских, магистарских и мастер радова којима је руководила др Мирјана Девеџић обухватају широку демографску проблематику (фертилитета, друге демографске транзиције, демографског старења, демографских карактеристика инвалида и проблема њиховог запошљавања, развода бракова, економске активности жена, демографских аспеката пензионисања baby boom генерација, карактеристика домаћинства у функцији туристичке понуде итд.) везану како за емпиријска истраживања, тако и за провере теоријско-методолошке валидности на емпиријској грађи становништва Србије. Посебно наглашавамо њену способност за избор атрактивних, актуелних и научно интригантних тема, које одударају од истраживачких стереотипа у нашој популационој науци. Вредна заслуга у развоју струке је активност др Мирјане Девеџић са рефератима на пет географских семинара у оквиру програма стручног усавршавања запослених у образовању, одобрених од Завода за унапређење образовања и васпитања, намењеним наставницима основних и средњих школа у Србији, са циљем усавршавања и осавремењивања наставе географије.

Из свега наведеног може се закључити да је др Мирјана Девеџић у својој досадашњој универзитетској наставној пракси показала видне резултате који је потпуно препоручују за избор у звање редовног професора за ужу научну област демографија на студијској групи Демографија Географског факултета Универзитета у Београду.

3. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Научни рад др Мирјане Девеџић је афирмисан у међународним часописима са SCI и SSCI листе, монографијама престижних иностраних издавача, у водећим домаћим часописима и на међународним и националним научним скуповима и конференцијама. Он се може сагледати и преко њеног учешћа у научним пројектима Министарства за науку и технологију Републике Србије (сада Министарства за просвету и науку Републике Србије), и учешћа у пројектима финансираних из других извора. Током целе професионалне каријере била је укључена у пројекте националног значаја, и то на основним истраживањима. Др Мирјана Девеџић је учествовала у научно-истраживачким пројектима који су у концепцијском, методолошком и предметном погледу имали мултидисциплинарни карактер. Фокусираћемо се на претходни и садашњи циклус истраживања (од 2005. до 2010. и од 2011. до 2014.) у којем је учествовала на три пројекта Министарства за науку и технологију Републике Србије и на билатералном пројекту са Словенијом (2010-2011):

- *Просторно-функционална организација геосистема у Србији (геодемографски системи и функционалне везе са осталим елементима геопросторних система, оствареном на Географском факултету у Београду у периоду од 2005. до 2010. године*
- *Демографске претпоставке и перспективе развоја становништва Србије у условима савремених социо-економских процеса, који је реализовао Центар за демографска истраживања Института друштвених наука из Београда у периоду од 2005. до 2010. године*
- *Population Development Issues in Border Regions – Experiences of Serbia and Slovenia, билатерални пројекат са Универзитетом из Копра, Словенија, у периоду од 2010. до 2011. године, (руководилац и учесник пројекта)*
- *ИИИ пројекат Истраживање демографских феномена у функцији јавних политика у Србији, подпројекат Просторна диференцијација демографских феномена у Србији, у периоду од 2011. до 2014. године, (руководилац и учесник подпројекта), који реализују Центар за демографска истраживања ИДН, Географски факултет у Београду и Факултет организационих наука у Београду.*

Научне радове др Мирјане Девеџић приказујемо за укупан период бављења научним радом, при чему издвајамо радове до избора у звање ванредног професора, и од избора у звање ванредног професора до данас, односно у периоду у коме је стекла квалификације за избор у звање редовног професора. Код приказивања радова, наша пажња је посебно усмерена на најновији изборни период, а из ранијих периода издвајамо радове који су у научном континуитету са новијом научном активношћу др Мирјане Девеџић.

О богатом досадашњем научном и стручном опусу др Мирјане Девеџић сведочи **87 објављених референци** -монографских дела, поглавља у монографијама, радова у часописима и тематским зборницима, реферата са научних скупова, и стручних радова. Резултат целокупног научног рада др Мирјане Девеџић је **78 објављених научних радова**, од чега је **63 самосталних или оних у којима је први аутор (37 самосталних, 26 коауторских у којима је први аутор), а 15 коауторских у којима није први аутор.** Списак и спецификацију научних резултата дајемо у оквиру библиографије у даљем тексту, и у сажетку извештаја Комисије.

Сматрамо посебно значајним да укажемо да је др Мирјана Девеџић у досадашњој научној каријери објавила **две самосталне монографије**, и то *О природном кретању становништва* (референца под редним бројем 51 у списку радова пре избора у ванредног професора – у даљем тексту листа а) и *Утицај туризма на демографски развој – пример Црногорског приморја* (референца под редним бројем 20 у списку радова након избора у ванредног професора- у даљем тексту листа б), **самостално поглавље** *Tourist Region, Ethnic Heterogeneity and Gender in the Yugoslav Seaside Tourist Region* у међународној монографији "Tourism/Gender/Fun" (47 а), коју је објавио Cognizant Communication Corporation (New York, Sydney, Tokyo), као и **четири коауторска рада у међународним часописима** (три са В. Девеџић и један са В. Девеџић и С. Раденковић, 1а, 2а, 2б, 3б), од којих су три на **SCI**, односно **SSCI листи** (1а, 2б, 3б). У категорији радова у националним часописима, који су верификовани као међународни часописи, др Мирјана Девеџић је објавила 9 радова, од чега 5 прегледних и 4 оригинална научна рада, и то 6 самосталних. Од 17 радова објављених у часописима националног значаја самосталних је 9, а 4 у којима је први аутор. У овој категорији радова 4 рада су прегледног карактера, а остали су оригинални научни радови. Број радова саопштених на међународном скупу и штампаних у целини је 17, од чега је у 14 једини или први аутор. Др Мирјана Девеџић је у току научне

каријере објавила 15 поглавља у монографијама и тематским зборницима, и то 11 самосталних или са првим ауторством. Саопштења са скупова националног значаја резултирала су у 10 објављених радова (библиографија у тексту овог реферата).

3.1. Научни-истраживачки рад у изборним звањима асистента, доцента и ванредног професора

Анализом радова утврђено је да научна интересовања др Мирјане Девецић обухватају широку проблематику, од суштинских питања демографског развоја, теоријско-методолошких разматрања, до оних која научном провокативношћу, конекцијом са другим научним дисциплинама, оригиналношћу резултата презентују демографију у систему наука о становништву, као мултидисциплинарном предмету изучавања. Тематски распон и дубинско улажење у научно сагледавање појединих области туризмологије и демографије карактерише научну активност др Мирјане Девецић од почетка њене научне каријере.

Мирјана Девецић је као асистент приправник објавила 13 радова, углавном из туризмолошке проблематике (6а-11а, 37а-42а, 20а), у складу са њеним ондашњим професионалним ангажманом. Тиме је показала интерес и смисао за бављење научно-истраживачким послом, што ће у каснијем периоду њене активности доћи до пуног изражаја. У изборном звању асистента настали су радови у којима се уочавају смернице њеног даљег научно-истраживачког рада, а то су поред радова из области туризма и радови из популационе проблематике, који се комплексније сагледавају, што показује истраживачку зрелост кандидаткиње. То је настало из потребе да се развој туризма посматра са аспекта демографских потенцијала, као веома релевантних детерминанти за ревитализацију развоја (15, 16, 21, 28, 29 и 32 са листе а). У научним резултатима др Мирјане Девецић налазе се већ тада самостални и коауторски радови из области демографије, као нпр: о поларизацији демографског развоја, демографским специфичностима пограничних крајева, међузависности регионалног развоја и демографског старења у Србији, регионалним карактеристикама демографских потенцијала у Србији, природном кретању и структурама становништва одређених територијалних целина (12, 13, 14, 22, 31, 35, 43, 45, 46 и 48 са листе а). Они показују да је др Мирјана Девецић већ у периоду у звању асистента овладавала методологијом демографско-статистичких истраживања, које је кроз анализу комплекса демографских и ширих популационих појава и процеса одређених територијалних система Ср Југославије, Србије и балканских земаља развијала и продубљивала у изборним звањима доцента и ванредног професора.

У даљем научном раду, у звањима доцента и ванредног професора, радови др Мирјане Девецић су тематски, концепцијски и методолошки све више посвећени најужој демографској проблематици (3, 5, 24, 33, 49 са листе а) и питањима специфичности популационих процеса у туристичким регијама и местима (4, 23, 26, 27 и 47 са листе а). Веома важан опус из овог истраживачког периода везан је за информатичке технологије, управо због чињенице да је њихова примена у географији и демографији код нас у то време била у повоју. Коауторски радови са В. Девецић о повезивању ГИС технологија и експертских система (2а, 17а, 30а) и о софтверској технологији као подршци изучавању демогеографских садржаја (1а, 25а, 44а), показали су интересовања др Мирјане Девецић за модернизацију истраживања и допринели успешном интегрисању најактуелнијих информативних технологија у демографију. Област интелигентних едукативних система, односно технолошки подржаног учења, подразумева развијање рачунарске технологије и педагошких приступа и активности, који су истражени у контексту учења демографских садржаја, пре свега у оквиру универзитетске наставе, као и у процесу неопходног стицања нових знања од стране

запослених демографа и унапређења њихових свакодневних активности на радном месту.

Увидом у радове др Мирјане Деведић истичемо посебно радове теоријског карактера који је квалификују као одличног и темељног познаваоца демографске феноменологије (3, 18, 51 са листе а и 4, 5, 8, 21 са листе б). Такође, треба истаћи истраживачку креативност аутора и њену усмереност ка актуелним и иновативним темама у демографији, те се у њеном истраживачком опусу налазе радови који представљају теоријско-методолошке основе проучавања мултидисциплинарних феномена из демографске перспективе. То се односи на систематизацију демографских домета репрогенетике (3а), системско промишљање о родним асиметријама из демографске перспективе (4б и 24б), теоријско-емпиријско осветљавање утицаја брачности на ниво фертилитета (16а) итд. Теоријским поставкама о системској повезаности развоја становништва и развоја туризма, и методолошким унапређењима којима се ова два система верификују и димензионарају, др Мирјана Деведић је поставила основе за истраживања овог типа и допринела њиховој примени у планирању просторног и друштвеног развоја (5б, 20б). Њени приступи појединим демографским феноменима кроз коришћење документационе грађе и резултате су оригинални (као што су рапидан пад фертилитета, или супротности етнодемографских појава, 19а, 6б), што сматрамо круцијалним доприносом др Мирјане Деведић нашој популационој науци.

Др Мирјана Деведић је током своје универзитетске каријере учествовала са рефератом у раду бројних међународних научних скупова и конференција, и скупова националног значаја. Пре избора у последње звање то је резултирало објављивањем 14 радова (референце од 20а до 33а), а у последњем изборном периоду са 13 радова (референце од 10б до 19б и од 24б до 27б).

Укупна библиографија објављених радова од 1985. до 2012. године

а) *Списак објављених радова до избора у звање ванредног професора (класификовано према табели из сажетка извештаја Комисије)*

Рад у међународном часопису објављен у целини

1. Devedžić M, Devedžić V. (2003), *Towards Web-Based Education of Demography*, у "International Journal on Informatics in Education" (ISSN 0868-4952), Vol.2, No.2, pp. 201-210. (часопис са SCI листе, данас излази под промењеним насловом *Informatica*)
2. Devedžić V, Devedžić M. (1996); *Expert Geographic Information Systems*, Bulletins for Applied Mathematics 1196/96. (ISSN 0133-3526); Technical University Budapest, Budapest, str. 174-183.
3. Деведић М. (2004), *Развој репрогенетике и њени демографски аспекти*, Становништво 1-4/2004, Vol XLII, ISSN 0038-982X, UDC 314, CДИИДН, Београд, стр. 45-67.
4. Војковић Г, Миљановић Д, Деведић М. (2005), *Неки аспекти интеракције локално-глобално у туризму*, Гласник СГД, свеска LXXXV, бр. 1, YU ISSN 0350-3593, Српско географско друштво, Београд, стр. 227-235.
5. Деведић М. (2006), *Промене у репродукцији становништва Војводине*, Зборник Матице Српске за друштвене науке бр. 121, Нови Сад, YU ISSN 0352-5732/UDK 3(05), стр. 197-207, UDK 314.186(497.113)

Рад у часопису националног значаја објављен у целини

6. Вучетић М. (1985), *Наутички туризам Војводине*, Туризмологија бр. 16, ВТШ, Београд, 69-74
7. Вучетић М. (1986), *Туристичка презентација манастира Манасија*, Теорија и пракса туризма (ТПТ) бр. 4/86, тематски број – Манастири у туризму Србије, YU ISSN 0352-3624, UDK 338.48, ООУР за туризмoлошке науке ПМФ-а, Београд, стр. 42-44
8. Вучетић М. (1987), *Планинарски домови у Србији*, Гласник Српског географског друштва, бр. LXVII/2, YU ISSN 0350-3593, Београд, стр. 93-96
9. Вучетић М. (1987), *Културолошки аспект туристичке потребе*, ТПТ, бр. 3-4/87, YU ISSN 0352-3624, UDK 338.48, ООУР за туризмoлошке науке ПМФ-а, 36-39
10. Вучетић М. (1987), *Конкурентске и комплементарне туристичке вредности у окружењу општине Бор*, ТПТ бр. 3-4/88, тематски број Туристички потенцијали општине Бор, YU ISSN 0352-3624, UDK 338.48, ООУР за туризмoлошке науке ПМФ-а, Београд, стр. 55-58
11. Вучетић М. (1987), *Туристичка презентација Београдске тврђаве*, ТПТ бр.3-4/89, тематски број "Шест векова косовске битке – средњовековни споменици у туризму Србије", YU ISSN 0352-3624, UDK 338.48, ООУР за туризмoлошке науке ПМФ-а, Београд, стр. 30-34
12. Девеџић М, Војковић Г. (1992/93), *Неки аспекти поларизације демографског развоја у Србији*, Зборник радова ГИ "Јован Цвијић", бр. 44-45, САНУ, Београд, стр. 129-153.
13. Војковић Г, Девеџић М. (1994), *Развој становништва Јужноафричке Републике у периоду од 1950. до 1990. године*, "Становништво" бр. 3-4, Институт друштвених наука, Београд, стр. 139-153.
14. Спасовски М, Девеџић М. (1994), *Природно обнављање становништва у пограничном простору према Румунији и Бугарској*, Зборник радова Географског факултета бр. 43, YU ISSN 0351-465, UDK 911 = 861 UDC = 20, Географски факултет, Београд, стр. 59-69
15. Девеџић М, Пјевач Н. (1994), *Структура и размештај смеиштајних капацитета у пограничним општинама према Румунији и Бугарској*, Зборник радова Географског факултета бр. 43, YU ISSN 0351-465, UDK 911 = 861 UDC = 20, Географски факултет, Београд, 136-143
16. Девеџић М. (1995), *Алтернативни туризам на Дурмитору*, "Економска политика", бр. 2236, Београд
17. Девеџић В, Девеџић М. (1996), *Једно побољшање карактеристика географских информационих система: модел ЕГИС*", ИНФО - часопис Југословенског информатичког савеза, година 4, св. 6, Београд, новембар - децембар 1996., стр. 4-10.
18. Девеџић М. (2004), *Значај брачности за ниво фертилитета*, часопис Демографија, књига 1/2004, Институт за демографију Географског факултета, ISSN 1820-4244, Београд, стр. 73-91.
19. Девеџић М. (2006), *Два примера рипидног пада фертилитета*, часопис Демографија, књига 3/2006, Институт за демографију Географског факултета, ISSN 1820-4244, Београд, стр. 7-20.

Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини

20. Ćomić Đ, Vučetić M. (1991), *The concept of nodal tourist region and central tourist place*, International conference "Tourism and Hospitality management: Established Disciplines Or 10-year Wonders?", University of Surrey, Guildorf, UK
21. Девеџић М. (1996), *Образовање кадрова у туризму*, зборник радова "Туристички потенцијали Југославије", UDK 338.48 8497.1(082) Института за географију ПМФ-а универзитета у Новом Саду, новембар 15-16, Нови Сад, стр. 118-125.

22. Деведић М. (2001), *Просторно-демографска структура западног Поморавља*, у "Регионални развој и демографски токови балканских земаља", Универзитет у Нишу, Економски факултет, Ниш, 393-403.
 23. Devedžić M. (2003), *Effects of Tourism on Transformation of Rural Settlements on Montenegro Coast*, у монографији "Rural Space and Regional Development", Editura Studia, ISBN 973-8390-11-7, Cluj-Napoca, str. 143-149.
 24. Деведић М.(2003), *Утицај друштвено-економских и политичких промена у Србији 90-тих година на компоненте укупне динамике становништва*, у "Регионални развој и демографски токови балканских земаља", Економски факултет Универзитета у Нишу, ISBN 86-80121-86-X, Ниш, стр. 215-223.
 25. Devedžić M, Devedžić V. (2003), *Learning Demography in a Web Classroom: Ontological Support*, Proceedings of the AIED 2003 Workshop "Towards Intelligent Learning Management Systems", ISSN 0868-4952, Sydney, Australia, July 20th, pp. 34-42.
 26. Devedžić M, Vojković G. (2003), *Eco-tourism perspectives in the context of demographic potentials (Perspektive eko-turizma sa aspekta demografskih potencijala)*, у The Development and Potentials of Eco-tourism on Balkan Peninsula, ISBN 86-80029-26-2 (volumen 3), SANU, GI "Jovan Cvijić", GI of Bulgerien, Academy of science- Sofia- Bulgaria, Faculty of tourism i hospitality –Ohrid, Beograd, str. 87-93.
 27. Деведић М. (2005), *Карактеристике популационе динамике туристичких места у Србији*, у публикацији „Србија и савремени процеси у Европи и свету“, волумен I, ISSN 86-82657-54-6, зборник са скупа „Србија и савремени процеси у Европи и свету, Географски факултет у Београду, Департаман за географију, туризам и хотелијерство у Новом Саду, Одсек за географију ПМФ - Приштина и Одсек за географију ПМФ - Ниш, 26-27. 05, стр. 565-570
- Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини
28. Вучетић М. (1990), *Линије дневних комуникација и ризик угрожавања природне средине Копаоника*, Зборник "Природа Копаоника- заштита и коришћење", Институт за туризам ПМФ-а, Београд, стр. 317-323
 29. Вучетић М, Пјевач Н. (1991), *Туризам у функцији развоја пограничних крајева Србије*, Зборник (научна монографија) "Географски проблеми пограничних крајева Србије", Географски факултет, Београд, стр. 151-156
 30. Деведић М, Деведић В. (1996), *Повезивање ГИС технологије са експертним системима*, Зборник радова "ГИС - стање и перспективе", ISBN 86-80029-10-6, GI "Јован Цвијић" САНУ, Београд, стр. 185-191.
 31. Деведић М. (2001), *Демографско старење у земљама Балканског полуострва*, Зборник радова са Четрнаестог конгреса географа Југославије; СГД, Географски факултет у Београду, Институт за географију у Новом Саду, GI "Јован Цвијић" САНУ; Београд; стр. 257-263.
 32. Деведић М, С. Станковић (2002), *Туристичко-географски аспект "Морског добра"*; Зборник радова са научног скупа "Проблеми ревитализације пограничних крајева Југославије и Републике Српске"; Географски факултет у Београду; ISSN 86-82657-16-3, Београд; стр. 263-269.
 33. Деведић М. (2003), *Тренд депопулације у Србији у периоду 1948-2002. година*, Зборник радова са скупа "Еколошка истина 2003."; Технички факултет у Бору, Завод за заштиту здравља „Тимок“, Центар за пољопривредна и технолошка истраживања у Зајечару и Друштво младих истраживача у Бору, ISSN 86-80987-26-3, Доњи Милановац, 2-4. јун, стр. 473-477.

Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у изводу

34. Девеџић М. (1996), *Утицај туризма на трансформацију сеоских насеља на Црногорском приморју*, двојезични зборник резимеа "Пољопривредно домаћинство, обнова и развој села, Завод за социологију развоја села, Југословенско удружење за социологију села и пољопривреде, стр. 40. и 148.
35. Девеџић М, Војковић Г. (1997), *Регионалне карактеристике демографских потенцијала села у Србији*, двојезични зборник резимеа "Млади и село", Завод за социологију развоја села, Југословенско удружење за социологију села и пољопривреде, стр. 71. и стр. 231.
36. Vojković G, Devedžić M, Miljanović D. (2003): *Some Aspects of the Interaction Local-global in Tourism*, "Tourism in the terms of globalization", VII International Symposium, University St. Kliment Ohridski, Bitola, Faculty of Tourism and Hospitality, Ohrid.

Поглавље у монографији или тематском зборнику више аутора

37. Вучетић М. (1986), *Посебности специјализованих агенција за омладински туризам*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Регионалне карактеристике и приоритети развоја туризма у Србији"
38. Вучетић М. (1986), *Мрежа комплементарних смејтајних капацитета на планинама Србије*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Регионалне карактеристике и приоритети развоја туризма у Србији"
39. Вучетић М. (1988), *Мogućности развоја туризма на планини Гоч*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Регионалне карактеристике и приоритети развоја туризма у Србији"
40. Вучетић М. (1988), *Мogućности развоја туризма у бањама Београдског, Подрињско-колубарског, Титовоужичког и Шумадијско-поморавског региона*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Регионалне карактеристике и приоритети развоја туризма у Србији"
41. Вучетић М. (1989), *Сава и Дунав - неискоришћени туристички потенцијали Београда*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Туристички потенцијали Србије"
42. Вучетић М. (1989), *Улога и значај Аутопута "Братство-Јединство" у развоју туризма у Србији*, у оквиру Посебног издања Одсека за туризмолошке науке ПМФ-а, резултат научног пројекта Министарства за науку "Туристички потенцијали Србије"
43. Војковић Г, Девеџић М. (1997), *Међузависност регионалног развоја и демографског старења у Србији*, поглавље у монографији "Регионални развој и демографски токови у СР Југославији", Универзитет у Нишу - Економски факултет, Ниш, стр. 33-41.
44. Девеџић М, Девеџић В, Војковић Г. (1997), *Софтверска технологија као подршка изучавању и презентацији демогеографских садржаја*, рад у тематском зборнику "Теоријско-методолошки проблеми наставе географије", Институт за географију Филозофског факултета Универзитета Црне Горе и Географски факултет Универзитета у Београду, посебна издања књ. 9, Никшић - Београд, стр.167 - 177.
45. Девеџић М. (1998), *Природно кретање становништва општине Прибој*, поглавље у монографији "Становништво општине Прибој", Географски факултет Универзитета у Београду, Београд, стр. 110-122.
46. Девеџић М. (1999), *Структура становништва према делатности у Црној Гори*, поглавље у монографији "Друштвено-географски процеси у СР Југославији и њихова наставна актуелизација", Географски факултет Универзитета у Београду и Институт за

географију Филозофског факултета Универзитета Црне Горе, посебна издања књ. 11, Београд – Никшић, стр. 111-123.

47. Devedžić M. (2002), *Tourist Region, Ethnic Heterogeneity and Gender in the Yugoslav Seaside Tourist Region*, поглавље у монографији "Tourism/Gender/Fun"; Cognizant Communication Corporation, New York, Sydney, 1-882345-38-X – ISBN 1-882345-39-8 (pbk.), Tokyo; str. 143-154.
48. Девеџић М, Кораћ М. (2002), *Биолошке и економске структуре становништва општине Нова Варош*, поглавље у монографији "Нововарошки крај-антропогеографска проучавања", едиција "Стара Рашка", књига 3; Општина Нова Варош, стр. 133-152.
49. Војковић Г, Девеџић М. (2003), *Старење становништва у функцији регионализације*; поглавље у монографији "Демографске основе регионализације Србије", Посебно издање ГИ "Јован Цвијић" САНУ књига 54, ISBN 86-80029-20-3, УДК 314 (497.11) "18/19", Београд 2003., стр. 147-169
50. Војковић Г, Девеџић М, Пенев Г. (2006), *Србија међу демографски најстаријим земљама*, поглавље у монографији "Бела куга", Наше теме, бр. 1, Службени гласник, ISSN 0027-6685, Београд 2006, стр. 40-52.

Научна монографија

51. Девеџић М. (2006), *О природном кретању становништва*, монографија, Завод за уџбенике и наставна средства, библиотека "Становништво", књига бр. 1, ISBN 86-17-13708-8, Београд, стр. 1-225.

Стручне публикације

52. Вучетић М, Петровић З, Пјевач Н. (1987), *Излетничке потребе младих*, Истраживачка студија урађена за потребе СИЗ-а за омладински туризам Београда, Београд,.
53. Вучетић М. (1987) *Омладинска туристичка тражња*, Истраживачка студија рађена за потребе организације МИБ, Београд
54. Вучетић М, Митић Д. (1988) *Потребе и могућности радничке омладине у туристичкој рекреацији*, Истраживачка студија урађена за потребе СИЗ-а за омладински туризам Београда
55. Глигоријевић М, Девеџић М. (2005), *Програм промоције и развоја туризма општине Пирот*, <http://www.topirot.com/TOP/PIRTOP.pdf>
56. Девеџић М. (2007), *Демографски аспект родне неједнакости*, Демографски преглед, година VII, бр. 24, Београд

3.2. Научни-истраживачки рад од избора у звање ванредног професора

б) Списак објављених радова након избора у звање ванредног професора

(радови су бодовани на основу измењених Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду објављених у Гласнику Универзитета у Београду број 160 од 30. маја 2011. године)

Радови из категорије М10

М14 (поглавље у књизи М12 или рад у тематском зборнику међународног значаја)

1. Vojković G, Devedžić M. (2010), *Demo-geographic Characteristics and Processes in Belgrade*, у „Challenges of spatial development of Ljubljana and Belgrade“, edited by M. Krevs, D. Djordjević, N. Pichler-Milanovic, GeograFF 8, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za geografijo, ISBN 978-961-237-399-3, str. 101-119.

М14 =4

1x4=4

Радови из категорије M20

M22 (рад у истакнутом међународном часопису)

2. Devedžić M, Devedžić V. (2010), *Imagine: Using New Web Technologies in Demography*, Social Science Computer Review , volume 28, number 2, Str. 206-231, Online: <http://ssc.sagepub.com/cgi/content/abstract/0894439309332661v1>, ISSN 0894-4393, DOI:10.1177/0894439309332661.

M22=5

1x5=5

M23 (рад у страном часопису)

3. Devedžić M., Devedžić V., Radenković S. (2012), *Web Service Support for Collaboration between Demographers*, Computer Science and Information Systems, Vol.9, No.2, 2012. (потврда о позитивној рецензији и одлука уредника о штампању у прилогу)

M23=4

1x4=4

M24 (рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком)

4. Девеџић М. (2006), *Родне (не)једнакости из демографске перспективе*, Становништво, година XLIV, бр. 2/06, Центар за демографска истраживања Института друштвених наука, Београд, стр. 65-89, YU ISSN 0038-982X, UDK 314
5. Девеџић М. (2007), *Прилог изучавању утицаја туризма на демографски развој*, Становништво, година XLV, бр. 2/07, Центар за демографска истраживања Института друштвених наука, Београд, стр. 63-81, YU ISSN 0038-982X, UDK 314
6. Девеџић М. (2010), *Контроверзе демографског развоја Пчињског округа*, Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 131, Матица српска, Нови Сад, стр 319-329, [doi:10.2298/ZMSDN1031319D](https://doi.org/10.2298/ZMSDN1031319D), ISSN 0352-5732
7. Стојиљковић Ј, Девеџић М. (2010), *Промене односа броја пензионера и запослених у контексту демографског старења*, Зборник Матице српске за друштвене науке, бр. 131, Матица српска, Нови Сад, стр. 177-187, [doi:10.2298/ZMSDN1031177S](https://doi.org/10.2298/ZMSDN1031177S), ISSN 0352-5732
8. Девеџић М, Стојиљковић Ј. (2012), *Ново поимање старости – проспективне године живота*, Становништво, година XLX, бр. 1/12, Центар за демографска истраживања Института друштвених наука, Београд, (потврда о позитивној рецензији и одлука уредника о штампању у прилогу)
9. Девеџић М. (2007), *Демографске карактеристике старог становништва Београда*, Гласник СГД, бр. 2/2007, Српско географско друштво, Београд, стр. 93-102, UDK 911.3:314(497.111), M24 2 (бодовање у геонаукама)

M24=4.

5x4=20

M24=2 (геонауке)

1x2=2

укупно 22

Радови из категорије M30

M33 (саопштење са скупа међународног значаја штампано у целини)

10. Devedzic M, Devedzic V. (2008), *Towards TEL in Demography*, Proceedings of the Technology Enhanced Learning Conference 2008 (TELearn2008), str. 105-113, Organizer - National Taiwan University of Science and Technology, Taiwan, National Science Council, Taiwan e-Learning & Digital Archives Program-Office, Hanoi, Vietnam
11. Devedzic M, Devedzic V. (2010), *Using New Web Technologies in Teaching Demography*, Third International Conference, ICHL 2010, Beijing, China, August 2010, Proceedings Hybrid Learning, Springer, 106-117, ISSN 0302-9743
12. Devedžić M, Devedžić V, Radenković S., (2011), *Collaborative Workplace Learning for Demographers*, Proceedings of the Second International Conference eLearning-2011, Belgrade, Serbia, September 29-30, 2011, pp. 6-11.

13. Stojilković J, Devedžić M. (2010), *Baby Boomers and Retirement in Serbia – Gender Perspective*, Proceedings of the 13 International Multiconference Information Society - 2010, Volume B, Facing Demographic Challenges, pp. 99-103, Institut "Jožef Stefan", Ljubljana 11-13/10/2010, <http://is.ijs.si/is/is2010/zborniki.asp?lang=eng>.
14. Devedžić M, Stojilković J. (2011), *Ageing male population in Serbia and Slovenia from three perspectives*, Proceedings of the 14 International Multiconference Information Society - 2011, Volume B, Facing Demographic Challenges, ed. Janez Malačič, Matjaž Gams, pp. str. 13-17, Odsek za inteligentne sisteme Institut "Jožef Stefan", Ljubljana 10-11/10/2011, <http://is.ijs.si/is/is2011/zborniki.asp?lang=eng>.
15. Devedžić M, Mucić M. (2010), *Ageing of women in reproductive period in Serbia – territory-related aspects*, IVth International Conference of Balkans Demography - Spatial demography of the Balkans: trends and challenges, Budva, Monténégro, 13-15 mai 2010, DemoBalk, MONSTAT, http://www.demobalk.org/conferences_en.asp
16. Деведић М, Муцић М. (2010), *Брачна структура жена из фертилног контингента у Србији*, Међународни научни скуп „Територијални аспекти развоја Србије и суседних земаља“, Дивчибаре, 29. I 30. X 2009. стр. 183-187 ISBN 978-86-82657-85-9, Географски факултет
17. Деведић М, Стојилковић Ј, Глигоријевић В. (2011), *Старост становништва земаља југоисточне Европе из нове перспективе*, реферат саопштен на Трећем конгресу српских географа, Бања Лука, 12-13. 10. 2011. стр. 353-359.
18. Глигоријевић В, Деведић М. (2011), *Економски и демографски узроци раста самозапошљавања - специфичности земаља Југоисточне Европе*, реферат саопштен на Трећем конгресу српских географа, Бања Лука, 12-13. 10. 2011, стр. 28-37.

M33=1

9x1=9

M34 (саопштење са међународног скупа штампано у изводу)

19. Devedžić M., Stojilković J. (2011), *Multietnicity in the south border region of Serbia – demographic aspects*, међународна конференција (Re)integration and development issues in multicultural and border regions, Portorož (Slovenia), University of Primorska (Koper, Slovenia), Commission of Political Geography of the International Geographical Union, September 22 - 24, Glasnik UP ZRS, letnik 16, str. 45-47.

M34 0.5

1x0.5=0.5

Радови из категорије M40

M42 (монографија националног значаја)

20. Devedžić M. (2011), *Uticaj turizma na demografski razvitak (primer Crnogorskog primorja)*, Географски факултет у Београду, Београд, стр. 1-170.

M42 5

1x5= 5

Радови из категорије M50

M52 (рад у часопису националног значаја)

21. Деведић М, Стојилковић Ј. (2009), *Улога демографије у истраживању и димензионарању сиромаштва*, часопис „Демографија“, књига 6/2009, Институт за демографију Географског факултета, УДК 911.3..364.662, Београд, стр. 33-49.
22. Деведић М, Муцић М. (2011), *Промене обима и старосног састава фертилног контингента у Србији*, Демографија, књига 8/2009, Институт за демографију Географског факултета, УДК 911.3..364.662, Београд, стр. 115-130
23. Глигоријевић В, Деведић М. (2011), *Changes in the distributions of rural population in Serbia (Промене у дистрибуцији руралног становништва Србије)*, Зборник радова Географског факултета, Географски факултет у Београду, стр. 15-24.

M52 2 3x2=6

Радови из категорије М60

М63 (саопштење са националног скупа штампано у целини)

24. Девеџић М. (2007), *Социоекономске структуре становништва са аспекта родних неједнакости*, Зборник радова са Првог конгреса српских географа, Соко Бања, 19-22. октобар 2006, СГД, ГИ „Јован Цвијић“ САНУ, Географски факултет у Београду, Департман за географију, туризам и хотелијерство ПМФ - Нови Сад, ISBN 978-86-82751-20-5, Београд, књига 2, стр. 445-453.
25. Девеџић М. (2008) *Садржај пописа и обрада података у контексту модернизације демографских истраживања*, Зборник радова са Саветовања „Попис 2011“ одржаног у Вршцу у априлу 2008, РЗС, Географски факултет, стр. 174-178.
26. Девеџић М, Војковић Г. (2010), *Улога демографа у раду локалних самоуправа*, Зборник радова са скупа „Локална самоуправа у планирању и уређењу простора и насеља“, Ивањица 20-22. 05. 2010, Асоцијација просторних планера Србије и Географски факултет Универзитета у Београду, ISBN 978-86-87857-02-5 (APPS), СР 711.1:352.078 (082), 711.4:352.078(082), стр. 417-426.
27. Девеџић М, Муџић М. (2010), *Фертилни потенцијали општина Србије*, Зборник радова са скупа „Локална самоуправа у планирању и уређењу простора и насеља“, Ивањица 20-22. 05. 2010, Асоцијација просторних планера Србије и Географски факултет Универзитета у Београду, ISBN 978-86-87857-02-5 (APPS), СР 711.1:352.078 (082), 711.4:352.078(082), str. 435-445.

М63 1

4 x1=4

Број остварених поена из научно-истраживачког рада др Мирјане Девеџић после избора у звање ванредног професора, према измењеном Критеријуму за стицање звања наставника

Радови из категорије М 10 (М14)	4
Радови из категорије М 20 (М22)	5
(М23)	4
(М24)	22
	укупно 31
Радови из категорије М 30 (М33)	9
(М34)	0,5
	укупно 9,5
Радови из категорије М 40 (М42)	5
Радови из категорије М 50 (М52)	6
Радови из категорије М 60 (М63)	4
	Укупно поена: <u>59,5</u>

Структура остварених коефицијената након избора у ванредног професора:

- укупна вредност коефицијента 59.5 (неопходно 46.67 за звање редовног професора)
- од тога у категорији научних резултата (М11+М12+М21+М22+М23+М24+М41+М42+М43+М50) коефицијент 42 (неопходно 36 за звање редовног професора)
- од тога у категорији (М10+М20+М41+М42+М51) коефицијент 40 (неопходно 26.67 за звање редовног професора).

3.3. Приказ важнијих научних радова након избора у звање ванредног професора

Научни радови објављени након избора у звање ванредног професора показују да је др Мирјана Деведић на једној страни наставила, продубила и иновирала истраживања по раније започетим тематским областима демографије, а на другој страни покренула нове теме везане за савремена економска реструктурирања становништва, интересујући се и даље за питања мултидисциплинарног и теоријског карактера. Резултати се генерално могу разврстати у следеће групе, и то:

- радови теоријско-методолошког карактера у склопу демографске анализе (природног обнављања, структура становништва, итд.)
- радови који емпиријски третирају круцијалну демографску проблематику везану за: питања детерминистичке основе репродукције, проблематику демографског старења, питања демографског развоја специфичних просторних целина Србије, и питања демографских аспеката родности
- радови који повезују демографску феноменологију са феноменологијом туризма
- радови који се баве развојем и применом информатичких технологија у демографији

1. Међу радовима који се баве фундаменталном демографском проблематиком, истичемо групу радова која се баве истраживањем демографских оквира репродукције, са посебним освртом на карактеристике фертилног контингента у Србији (радови под редним бројем 15, 16, 22 и 27 са листе б). Ова истраживања се надовезују на претходни научни опус др Мирјане Деведић, посвећен актуелним питањима репродукције становништва и факторима који је профилишу. Недовољна биолошка репродукција становништва у Србији наметнула је потребу детаљнијих истраживања детерминистичких основа плодности женског становништва, које др Мирјана Деведић сагледава у контексту промене обима и старосног састава фертилног женског контингента, као важне детерминанте плодности, која је просторно диференцирана. Ова истраживања обухватила су бројност фертилних жена, њихов удео у укупној и женској популацији, апсолутну и релативну величину оптималног фертилног контингента, као и трансформацију појединих демографских понашања носилаца репродукције у Србији, везаних за њихову брачност и одлагање рађања. Ови радови прате територијалну редистрибуцију фертилних потенцијала женског становништва у Србији, промене и тренутно стање неких његових обележја и пружају вредну основу за сагледавање ових проблема на различитим регионалним нивоима, што има важан апликативни значај за формулисање мера популационе политике од локалних самоуправа, до регионалних и глобалног нивоа.

У раду *Ageing of women in reproductive period in Serbia – territory-related aspects* (коауторски са М. Муцић, референца бр. 156), саопштеном на међународном скупу у организацији међународне асоцијације ДемоБалк, истиче се веза између популационог моментума и изналагања адекватних мера за подстицање рађања и старосне структуре фертилног контингента становништва, без обзира што у савременом периоду социоекономски фактори имају доминантан значај за ниво фертилитета. Анализа старосног састава је обухватила три пописне године (1953, 1981. и 2002.) које репрезентују различита друштвено-економска стања у Србији. Указано је на процесе хомогенизације природног кретања и етнодемографске поларизације природне репродукције, у контексту различитих територијалних структурних одлика, уз нагласак на корелацију старосног модела рађања са старењем репродуктивно способних жена у

Србији. Како су недовољно обнављање становништва и демографско старење једне од најважнијих и међусобно повезаних карактеристика демографског развитака у Србији, ова проблематика је данас посебно актуелна. У остала два рада, која се баве темом фертилног контингента, *Брачна структура жена из фертилног контингента у Србији* и *Фертилни потенцијали општина Србије* (166 и 276, коауторство са М. Муцић), уведени су у анализу нова обележја, чиме је истраживање продубљено а регионални аспекти истражени у континуитету у последње четири деценије.

2. Из опуса радова посвећених демографском развитаку одређених предеоних целина и управно-територијалних јединица, издвајамо радове о неразвијеним југоисточним и пограничним областима Србије, као и о простору београдске агломерације (радови под редним бројем 1, 6, 19 са листе б).

Научни чланак *Контроверзе демографског развитака Пчињског округа* (66) посвећен је простору са највећим диференцијацијама фертилитета у Србији. Дугогодишња структурна и просторна демографска поларизација, која се у Србији раније учавала на макро, мезо и микронивоу, сада је редукована на мању територију, а посебно изражена и сконцентрисана у Пчињском округу, где се у оквиру седам општина испољавају све контроверзе диференцијалног демографског развитака. Специфичности овог округа у погледу мултиетничности, периферности и неразвијености само су на први поглед заједнички именитељ већине пограничних крајева Србије. Детаљно истраживање демографског развоја открило је да се на овом релативно малом подручју налази општина са највишим фертилитетом и најмлађим старосним саставом у Србији, чак пет стадијума демографске старости у само седам административних целина, општине са највећом и најмањом међународном миграцијом, концентрација општина са највећим стопама маскулинитета, општине које предњаче у уделима неписмених, општине без атеиста, општина у којој су Српкиње оствариле проширену репродукцију итд. Заједничка карактеристика демографски хетерогеног простора је неразвијеност и сиромаштво, које се није на исти начин манифестовало на целој територији, већ је модификовано особеним етнодемографским моделима, што је важно за формулисање популационе и развојне политике у овом делу Србије.

Овом раду се прикључује и рад *Multiethnicity in the south border region of Serbia – demographic aspects* (196, коауторство са Ј. Стојиљковић), саопштен на међународном научном скупу, у коме се указује на високу концентрацију три националности – српске, албанске и бугарске у пограничном појасу Србије према Македонији. У раду се показује колико различита етничка припадност обликује демографске феномене, шта је заједничко, а шта дијаметрално супротно у демографском развитаку становништва одређених националности у појединачним пограничним општинама. Истраживање предочава какве су демографске претпоставке и перспективе стварања мултикултуралног друштва у условима етничких тензија. Сумирају се досадашње активности усмерене ка социјалном интегрисању становништва ових простора, а демографске анализе се стављају у функцију решавања овог питања, јер разлике у развитаку становништва по националности знатно утичу на друштвене и политичке прилике у Србији.

Рад под насловом *Demo-geographic Characteristics and Processes in Belgrade* (16, коауторски рад са Г. Војковић) је поглавље у међународној монографији у којој се компарирају просторни развоји Београда и Јубљане. У њему је презентираан демографски развитак Београда у другој половини 20. века, значај имиграције за његов популациони пораст, тенденције у природном кретању становништва и основне карактеристике демографских структура. Указује се на значај Београда у регионалном

развоју Србије, као пола концентрације становништва, уз нагласак на демографску диференцијацију урбаних и субурбаних територија града.

3. Из домена радова теоријско-методолошког карактера, по којима је др Мирјана Деведић призната у научној јавности по широком истраживачком искуству и познавању фундаменталне демографске проблематике, издвајамо шест радова (4, 21, 25, 8, 13, 14 и 17 са листе б), а посебно истичемо оне који третирају демографско старење из нове перспективе.

Три рада: *Ново поимање старости – проспективне године живота, Ageing male population in Serbia and Slovenia from three perspectives, Старост становништва земаља југоисточне Европе из нове перспективе* (коауторски радови са Ј. Стојилковић, 8, 14 и 17 са листе б) уводе у домаћу литературу проспективни критеријум. Наиме, насупрот растућем интересовању за феномен демографског старења, концепти којима се дефинише старење становништва су остали стагнантни. У демографској литератури се 2005. године, објављивањем у часопису *Nature*, појавила потпуно радикална идеја редефинисања старости, не само у теоријском смислу, већ и методолошки поткрепљена. У радовима се констатује да је дуални карактер времена, тако примерен демографији, омогућио и нову визуру посматрања старости и нову основу за креирање јавних политика из домена демографског старења, и оних феномена који из њега проистичу. За разлику од дуалности на релацији – календарске године : године старости, овог пута је дуалност постигнута захваљујући уважавању навршених година живота и преосталих година живота, односно оних које ће бити проживљене, а које су израчунате прецизним статистичким поступком у таблицама морталитета и дефинисане као очекивано трајање живота лица одређене старости. Основни показатељ који се из овог контекста конструише назван је проспективна старост и односи се на то да лица поред номиналне (реалне) старости, имају и проспективну (фиктивну), која је зависна од морталитетних услова. На тај начин, старост се коригује и постаје друштвено-историјска категорија. Наиме, она се не може посматрати исто у свим историјским периодима, без обзира што нам проживљене године живота то недвосмислено показују. У условима продужења животног века, проспективне године сугеришу повећану способност, активност и виталност лица која се због уврежених демографских параметара и даље називају старим. Циљ ове групе радова је да се у домаћу литературу уведе појам “проспективна старост” као динамичка категорија на коју утичу све више друштвено-историјски услови, а не само биолошки као у традиционалној дефиницији старења. „Проспективни праг“ је дефинисан као старост када очекивано трајање живота пада испод 15 година, па су током разраде ове идеје конструисана, тачније редефинисана, три показатеља демографске старости заснована на проспективним годинама: (проспективни) удео старих лица, (проспективна) медијална старост и (проспективни) коефицијент старосне зависности старих.

Ови радови критички преиспитују нове показатеље, и њима мерен интензитет и темпо демографског старења на примеру Србије, земаља Југоисточне Европе, и у компаративној анализи мушке популације у Србији и Словенији. Указује се на предности и ограничења нових показатеља и њихову применљивост у транзиционим земљама. У радовима се закључује да уважавање преосталих година живота у израчунавању демографског старења указује на процес подмлађивања светског становништва све до 2035. године, дужи и интензивнији од оног који дефинише пропорција старих. У Србији је старост исказана преко проспективног прага увек је била већа него преко ретроспективних година, односно удео становника са очекиваним трајањем живота мањим од 15 година је константно био већи од удела становника старијих од 65 година. Према проспективном критеријуму, разлике између мушкараца

и жена скоро да не постоје, тако да се доводи у питање и широко прихваћена феминизација старих. Проспективне године су неопходна допуна јавним политикама, посебно пензионим и здравственом систему, јер у комбинацији са традиционалним приступима могу да створе праведнију расподелу и за све старије и млађе грађане.

У раду *Родне (не)једнакости из демографске перспективе* (46) полази се од синтагме “позиција жене у друштву”, која се у демографији уважава као важан културолошки фактор демографског развоја и транзиционих промена. Указује се на квалитативне помаке у женском статусу, и истовремено открива актуелност овог питања, не само у традиционалним, већ и модерним грађанским друштвима. Родни режими сагледавају се из демографске перспективе, само у оним феноменолошким аспектима који се могу подржати демографским истраживањима, теоријом и анализама. Тако се прати значај јачања родних равноправности за транзицију фертилитета и морталитета, сагледава утицај родности на полни састав становништва у јужноазијским земљама, а родност се користи и као кључ тумачења појединих социоекономских структура. У раду се износе поједини теоријски постулати о родним неједнакостима, налази њихова конекција са демографским понашањима и демографским показатељима. На крају се сумира какво је место демографије у истраживању родних (не)једнакости, и какву нам перспективу о начину и брзини успостављања родне равноправности она нуди. Демографија се приказује као дисциплина која има незаменљиво место у испитивању родних неједнакости, првенствено на глобалном нивоу, и у контексту мултидисциплинарног приступа популационим феноменима.

У раду теоријско-методолошког карактера *Улога демографије у истраживању и димензионарању сиромаштва* (коауторски са Ј. Стојилковић, 216) сагледавају се кроз теоријске и емпиријске налазе релације сиромаштва и демографских процеса, те могућности и улога демографије у истраживању сиромаштва, умножавање истраживачких концепата и индикатора и релевантност демографских показатеља у мерењу сиромаштва.

4. Слично претходно наведеним научним резултатима, који су одређена међународна искуства увели у домаћу демографску литературу, препознатљиви су и радови др М. Девеџић, које је писала у коауторству са В. Глигоријевић (186 и 236).

Циљ рада *Промене у дистрибуцији руралног становништва Србије* (236) је допринос дискусији о урбано-руралној дистрибуцији становништва у Србији. У контексту европске регионалне политике, рад се посебно фокусира на дефинисање руралних региона и промене учешћа руралних региона у расподели укупне популације. У раду се користи методологија Организације за економску сарадњу и развој, која подразумева трихотомну просторну поделу на основу мерења густине насељености становништва. Потврђена је основна хипотеза да се степен руралности у Србији повећава са опадањем укупног становништва и степеном генерализације територије.

У раду *Економски и демографски узроци раста самозапосљавања - специфичности земаља Југоисточне Европе* (186) се дају теоријски оквири самозапослености и дефинишу економски и демографски узроци раста самозапосљавања током индустријализације, социјализма, транзиционе економије и савремене економске глобализације. Посебно се осветљавају специфичности обухвата и структуре самозапослених радника у земљама Југоисточне Европе. У раду се користе секундарни извори података и то претежно резултати Анкете о радној снази. Дискусија је показала да је у развијеним земљама најважнији фактор раста самозапосљавања трансформација ка флексибилној организацији производње и услужној

самозапослености, док је у земљама југоисточне Европе, раст самозапошљавања последица високе незапослености и са њом везане пољопривредне самозапослености. Архаични ставови према некапиталистичким формама рада и недовршен трзициони процес ка тржишној економији, условили су регионалне разлике између обухвата и структурних обележја самозапосленог становништва у земљама Југоисточне Европе.

5. Активности др Мирјане Девецић везане за теоријска уопштавања сазнања из истраживања веза између демографских процеса и различитих аспеката туристичког развоја, резултирале су једним радом и једном монографијом, у којој су сумирани резултати дугогодишњих проучавања ове проблематике (56, 206)

Научна монографија *Утицај туризма на демографски развитак - пример Црногорског приморја* (206) обрађује научно интересантну тему, која је базирана на оригиналном емпиријском истраживању и познавању богате мултидисциплинарне теоријско-методолошке грађе. Постављајући оригиналан теоријско-методолошки концепт изучавања међузависности развоја туризма и становништва аутор третира просторне, економске и социолошке аспекте насловљене проблематике. Избором територије Црногорског приморја и временског оквира од 1961. до краја 20. века, истраживања су омогућила да се установљен теоријски концепт конкретизује, кроз појаве и процесе у демографском развоју и развоју туристичке активности. У монографији су дате промене у развоју туризма и становништва у Црној Гори у другој половини 20. века, односно у периоду најинтензивнијег развоја туризма, привредних пререструктурирања, урбаног развоја, социоекономске и укупне просторне трансформацијесод. Материја је изложена систематично, од теоријског оквира истраживања, преко методолошких напомена, систематизације елемената демографског развоја, и међурелација демографских и туристичких система. Анализа се у овој монографији поступно проширује на конкретне аспекте демографских промена и кроз релевантне примере се дају сви битни елементи теоријских и практичних сегмената факторског деловања туризма на демографски развитак. У истраживању су коришћени статистички извори и метод интервјуа при теренским истраживањима, који је омогућио сагледавање суптилних чиниоца анализираних проблематике.

У монографији је доказано да је туризам веома важан фактор промена у развоју, размештају и структурама становништва у туристичким регијама, да формира нову функционалну организацију простора и да може представљати катализатор демографског и привредног развоја. Деловање туризма је истражено на макро и микро нивоу, као и у зависности од историјског контекста у којем се развија, а потврђена је и транзиција факторског деловања туризма. Наглашавамо висок ниво систематичности и методичности у структури изложеног материјала и креативност која редукује ограничења некомпатибилних статистика туризма и становништва у коришћењу формалних и квалитативних метода. Ово дело др Мирјане Девецић је веома богато документовано, аналитички исцрпна монографија, која представља до сада најдетаљнију демографску студију одабране туристичке регије и пружа велике могућности апликације.

6. У радовима који уграђују информатичка достигнућа у област демографије и који су настали у сарадњи са истраживачима из области информатике: *Imagine: Using New Web Technologies in Demography* (коауторски са В. Девецић), *Web Service Support for Collaboration between Demographers* (коауторски са В. Девецић и С. Раденковић), *Towards TEL in Demography* (коауторски са В. Девецић), *Using New Web Technologies in Teaching Demography* (коауторски са В. Девецић), *Collaborative Workplace Learning for Demographers* (коауторски са В. Девецић и С. Раденковић) (2,

3, 10, 11 и 12 са листе б), истражују се могућности примене нових Веб технологија (нарочито технологија друштвеног Веб-а и онтологија) у области демографије. Они дају одговор на често постављано питање "Да ли су у демографији све те технологије уопште потребне кад је методологија демографских истраживања исувише специфична и не подлеже лакој подвођењу под технолошке трендове?". Анализирају се бројне предрасуде и заблуде међу професионалцима у области друштвених наука и на примеру демографије показује како се оне могу отклонити, истичући предности које нове Веб технологије нуде демографима.

Рад *Imagine: Using New Web Technologies in Demography* (26) посебно анализира две широке категорије тих примена: примена у истраживачким активностима и примена у образовању. Рад полази од констатације да демографија не предњачи у прихватању и коришћењу нових Веб технологија и даје више сценарија који могу да охрабре истраживаче, наставнике, студенте и друге професионалце у области демографије да се упознају са предностима тих технологија и прихвате их, не само као реалност која је већ одавно усвојена у многим другим областима, већ, пре свега, као скуп многих, изузетно корисних могућности за ефикасније обављање истраживачких, наставних и других професионалних активности у демографији.

Рад *Web Service Support for Collaboration between Demographers* (36), базира се на најновијим истраживањима у области технолошки подржаног учења (TEL) на радном месту, насталих као резултат рада на једном европском пројекту из области TEL. Тај пројекат дао је разне Веб сервисе који потпомажу колаборативне процесе учења и рада међу професионалцима који су запослени у различитим срединама, али који због обављања радних задатака привремено ступају у однос сарадње и размене информација. Рад се заснива на коришћењу тих Веб сервиса у два хипотетичка, али у пракси сасвим реална сценарија, који се тичу демографа: сарадња демографа са факултета и демографа из Републичког завода за статистику, односно сарадња истраживача и студената у области демографије са институцијама локалне самоуправе. Рад даје конкретне примере како се ти видови сарадње могу организovati помоћу развијених Веб сервиса.

Из наведене анализе научне активности др Мирјане Девецић у периоду од избора у звање ванредног професора до данас, закључујемо да је кандидаткиња показала видне резултате у питањима и проблемима популационе науке. Истакли смо њен вредан научни допринос на пољу примене савремених међународних теоријско-методолошких приступа у изучавањима демографског развоја Србије, иницирања увођења савремених информационих технологија у демографију, као и у унапређењу сазнања о везама и односима демографских елемената и туристичког развоја, а посебно афирмацији наше демографије у регионалној научној сарадњи. Све наведено потврђују и изнети квантитативни показатељи научног опуса др Мирјане Девецић, који је у потпуности квалификују за избор у редовног професора из области демографије, за коју је матичан Географски факултет Универзитета у Београду.

4. ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

Руковођење пројектима:

- међународног билатералног пројекта *Проблеми развоја становништва у пограничним крајевима – искуства Србије и Словеније* (Проблеми пребивалиштва в обмејних обмочјих- искушње в Србији ин Словенији, Population Development Issues in

Border Regions – Experiences of Serbia and Slovenia), одлука о прихватању и финансирању пројекта заведена у Министарству за науку и технолошки развој под бројем 69-00-02/2009/01/10 Овим пројектом је остварена сарадња између Географског факултета у Београду и Univerze na Primorskem из Копра http://www.nauka.gov.rs/lat/images/stories/vesti/09-12-18/odobreni_projekti_2010-2011_slovenija.pdf

- подпројекта *Просторна диференцијација демографских феномена у Србији* у оквиру пројекта Министарства за просвету и науку Републике Србије ИИИ 47006 под насловом *Истраживање демографских феномена у функцији јавних политика у Србији (2011-2014.)*

Учешће у међународним пројектима

Др Мирјана Девецић је у 2011. години укључена у рад међународног TEMPUS пројекта *Enhancing the Quality of Distance Learning at Western Balkan Higher Education Institution* (project SM 511126-2010).

Учешће у изради националних стратегија

Др Мирјана Девецић је учествовала у изради:

Стратегије просторног развоја Републике Србије

Гордана Војковић, Милена Спасовски, Мирјана Девецић, Биљана Радивојевић, Мирјана Рашевић, Владимир Никитовић (2009). *Демографски развој* Стратегија просторног развоја Републике Србије, Студијско-аналитичка основа, Републичка агенција за просторно планирање, Географски факултет Универзитета у Београду, Београд (страна 65), линк: www.rapp.gov.rs

Националне стратегије одрживог развоја

Спасовски, Девецић (2011), *Становништво и демографски изазови*, поглавље у монографији (ур. Даринка Радојевић) “Путоказ ка одрживом развоју” (Национална стратегија одрживог развоја), Министарство за науку и технолошки развој и Кабинет потпредседника Владе за европске интеграције, стр. 22-42.

Нацрта просторног плана Републике Србије

Гордана Војковић, Милена Спасовски, Мирјана Девецић, Биљана Радивојевић, Мирјана Рашевић, Владимир Никитовић, Иван Маринковић (2010). *Демографски развој и Просторни размештај становништва*, Републичка агенција за просторно планирање, Београд. Link: www.rapp.gov.rs

Предавања ван наставе

Др Мирјана Девецић је учествовала у раду неколико семинара Завода за унапређење образовања као што су: *Демографски процеси и проблеми у Србији*, у школској 2007-08. године; *Ефикаснија употреба карте и графикана у настави географије* у две школске године (2010/11 и 2011/12.), а два пута је била аутор акредитованог семинара *Актуелни демографски процеси и проблеми у Србији и свету* у школским годинама 2009/10. и 2011/12. Др Мирјана Девецић је држала и више јавних предавања на годишњим скупштинама Друштва демографа Србије и годишњим скупштинама Српског географског друштва.

Функције

Др Мирјана Девеџић је у другом мандату, од 2007. године до данас, шеф Катедре за демографију на Географском факултету у Београду. И на овој функцији показала је видне резултате у организацији наставе и акредитацији Студијске групе за демографију, повезивању демографских институција у Србији, регионалној балканској сарадњи и актуелним руковођењем научним пројектом. У два мандата је била и члан Савета Географског факултета. Члан је председништва Друштва демографа Србије.

Чланство у удружењима, одборима, редакцијама часописа, комисијама

Др Мирјана Девеџић је

- Члан међународне асоцијације за проучавање становништва Балкана **DemoBalk** <http://www.demobalk.org> која окупља демографске експерте из балканских земаља, Француске, Енглеске и Италије
- Члан Одбора за проучавање становништва САНУ (према решењу о именовању за члана Одбора 60/2 28.01.08).
- Члан председништва Друштва демографа
- Члан Друштва демографа Србије
- Члан Српског географског друштва
- Члан редакције међународних часописа Становништво и Демографија
- Члан Удружења турисмолога
- Била је члан комисије за прилагођавање наставних планова и програма студија демографије Болоњској декларацији
- Била је члан комисије за модернизацију наставног плана Студијске групе за демографију у процесу доакредитације
- Била је члан комисије за евалуацију наставе на Географском факултету и представник факултета у истоименој комисији Универзитета у Београду

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија је након детаљног проучавања објављених научних и стручних радова др Мирјане Девеџић у свим изборним периодима до звања ванредног професора на студијској групи Демографија Географског факултета Универзитета у Београду, и у периоду након избора у звање ванредног професора до данас (2007-2011), као и на основу сазнања о активностима кандидата везаним за универзитетску наставу и ангажовање у различитим подручјима примене демографских истраживања у друштвеној пракси Србије, закључила да, сходно Закону о високом образовању Републике Србије и нормативним актима Географског факултета, др МИРЈАНА ДЕВЕЏИЋ, ванредни професор Географског факултета Универзитета у Београду, испуњава услове **ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ ДЕМОГРАФИЈА НА ГЕОГРАФСКОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ.**

Свој став Комисија образлаже следећим :

- 1) Кандидат др Мирјана Девеџић спада у ред афирмисаних универзитетских наставника и научних радника у области Демографије.
- 2) Др Мирјана Девеџић има вишедеценијско научно искуство у раду на демографској проблематици, и то у комплексном теоријском и емпиријском изучавању феномена

популације и веза демографских система са осталим елементима просторних система. Научноистраживачко поље интересовања др Мирјане Девеџић је мултидисциплинарни приступ феномену популације. Др Мирјана Девеџић је остварила завидне резултате у изучавањима фундаменталних демографских питања, првенствено феноменологије репродукције и демографског старења, у студијама појединих микро, мезо и макро регионалних целина Србије. Посебно наглашавамо њен рад и допринос у домену теоријско-методолошких питања демографије, и сарадњу са сродним научним дисциплинама, као што је област туризмологије и информационих технологија.

3) Др Мирјана Девеџић има докторат географских наука (област Демографије). Кроз досадашње извођење наставе из уже демографских предмета на основним и академским мастер студијама демографије на Географском факултету у Београду и Економском факултету у Београду, кроз руковођење изработом докторских, магистарских, мастер и дипломских радова и учешћем у комисијама при њиховој одбрани, стекла је велико искуство у универзитетском наставном раду за ужу научну област демографије за коју је матичан Географски факултет Универзитета у Београду.

4) Наведена шира активност др Мирјане Девеџић, ван редовног наставно-научног рада на Географском факултету у Београду, огледа се преваходно кроз заједнички рад, а у новом циклусу и руковођење подпројектом, на пројектима са Центром за демографска истраживања Института друштвених наука у Београду, кроз иницирање и руковођење међународном научно-технолошком сарадњом Републике Србије и Републике Словеније (Универза на приморском из Копра), кроз чланство по позиву у међународној асоцијацији ДемоБалк, чланство у Одбору за проучавање становништва САНУ, чланство у председништву Друштва демографа Србије, у уредништвима два демографска часописа итд.

5) Од претходног избора 2007. године до данас, Др Мирјана Девеџић је написала и објавила, самостално и као коаутор, 27 радова, од којих је једна самостална монографија, један рад објављен у истакнутом међународном часопису (M22) са SSCI листе, један прихваћен за штампу у међународном часопису из категорије M23 са SCI листе, један објављен као поглавље у међународној монографији, шест радова објављено у међународним часописима из категорије M24, од којих су три прегледна, три објављена као чланци у часописима националног значаја, девет објављених реферата саопштених на научним скуповима међународног значаја, и четири објављена рада у целости саопштена на скуповима националног значаја.

Квантитативно исказани резултати др Мирјане Девеџић приказани у оцени о резултатима научно-истраживачког рада у сажетку реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање (образац 4), потврђују закључак да је др Мирјана Девеџић остварила у периоду после избора у звање ванредног професора коефицијент укупне компетентности од 59.5, који квалификује др Мирјану Девеџић за избор у звање редовног професора.

Врста научног резултата	Остварена вредност коефицијента	Минимална вредност коефицијента компетентности
M10+P20+P31+M33+M41+M42+M43+M44+M45+M50+M60	59.5	46.67
од тога		
M11+M12+M21+M22+M23+M24+M41+M42+M43+M50	42	36
И		
M10+M20+M41+M42+M51	40	26.67

Имајући у виду све наведено у овом Реферату о наставном и научном раду пријављеног кандидата др **Мирјане Девецић**, ванредног професора, Комисија је утврдила да, сходно Закону о високом образовању, Статуту Универзитета у Београду, критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и Статута Географског факултета Универзитета у Београду, кандидат испуњава све услове за **избор у звање редовног професора за ужу научну област Демографија.**

Комисија са задовољством **предлаже Изборном већу Географског факултета Универзитета у Београду да утврди предлог за избор ванредног професора др Мирјане Девецић у звање редовног професора за ужу научну област Демографија.**

Београд, 20. 02. 2012.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Милена Спасовски, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Мирко Грчић, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Драгутин Тошић, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Мирјана Рашевић, редовни професор
Институт друштвених наука

Др Биљана Радивојевић, редовни професор
Економски факултет у Београду

С А Ж Е Т А К
ИЗВЕШТАЈА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ
КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: **Географски факултет**
Ужа научна, односно уметничка област: **Демографија**
Број кандидата који се бирају: **један**
Број пријављених кандидата: **један**
Имена пријављених кандидата:
1. др Мирјана Девецић

II - О КАНДИДАТИМА

1) - Основни биографски подаци

- Име, средње име и презиме: **Мирјана, Млађен, Девецић**
- Датум и место рођења: **06. 03. 1959. Београд**
- Установа где је запослен: **Географски факултет Универзитета у Београду (у пуном радном времену)**
- Звање/радно место: **ванредни професор**
- Научна, односно уметничка област: **Демографија**

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:

- Назив установе: **ПМФ, Одсек за туризмолошке науке**
- Место и година завршетка: **Београд, 1982**

Магистеријум:

- Назив установе: **Одсек за туризмолошке науке ПМФ-а, Универзитет у Београду**
- Место и година завршетка: **Београд, 1988**
- Ужа научна, односно уметничка област: **Туризмологија**

Докторат:

- Назив установе: **Географски факултет**
- Место и година одбране: **Београду, 1999.**
- Наслов дисертације: **Туризам као фактор промена у развоју, размештају и структурама становништва Црногорског приморја**
- Ужа научна, односно уметничка област: **Географија (демографија)**

Досадашњи избори у наставна и научна звања:

Звање асистента стекла 1990. на Одсеку за туризмолошке науке ПМФ-а, поновно звање асистента 1996. на Географском факултету у Београду, звање доцента 2001. године на Географском факултету у Београду, а звање ванредног професора 2007. године на

Географском факултету у Београду.

3) Објављени радови
Вредновање објављених радова

Име и презиме: др Мирјана Деведић	Звање у које се бира: редовни професор		Ужа научна област за коју се бира: демографија	
	Пре последњег реизбора	После последњег реизбора	Пре последњег реизбора	После последњег реизбора
Научна публикација	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
Рад у водећем научном часопису међународног значаја објављен у целини		1 <i>Из категорије II</i>		
Рад у научном часопису међународног значаја објављен у целини	3	6	2	1
Рад у научном часопису националног значаја објављен у целини	11	2	3	1
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен у целини	7	7	1	2
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен у целини	6	4	0	0
Рад у зборнику радова са међународног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини	2	1	1	0
Рад у зборнику радова са националног научног скупа објављен само у изводу (апстракт), а не и у целини	0	0	0	0
Научна монографија, или поглавље у монографији са више аутора	12	1	3	1
Стручна публикација	Број публикација у којима је једини или први аутор		Број публикација у којима је аутор, а није једини или први	
	Пре последњег реизбора	После последњег реизбора	Пре последњег реизбора	После последњег реизбора
Рад у стручном часопису или другој периодичној публикацији стручног или општег карактера				
Уџбеник, практикум, збирка задатака, или поглавље у публикацији те врсте са више аутора				
Остале стручне публикације (пројекти, софтвер, друго)	3	1	2	3

Број остварених поена након стицања звања ванредног професора према важећим Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду

Радови из категорије М 10 (М14)	4
Радови из категорије М 20 (М22)	5
(М23)	4
(М24)	22
	укупно 31
Радови из категорије М 30 (М33)	9
(М34)	0.5
	укупно 9.5
Радови из категорије М 40 (М42)	5
Радови из категорије М 50 (М52)	6
Радови из категорије М 60 (М63)	4
	Укупно поена: <u>59,5</u>

Структура остварених коефицијената након избора у ванредног професора:

- укупна вредност коефицијента 59.5 (неопходно 46.67 за звање редовног професора)
- од тога у категорији научних резултата
(М11+М12+М21+М22+М23+М24+М41+М42+М43+М50)
коефицијент 42 (неопходно 36 за звање редовног професора)
- од тога у категорији (М10+М20+М41+М42+М51)
коефицијент 40 (неопходно 26.67 за звање редовног професора).

4) - Оцена о резултатима научног, односно уметничког и истраживачког рада

Др Мирјана Деведић је у периоду од избора у звање ванредног професора до данас, од 2007. до 2011. године, публиковала 27 радова, међу којима је 1 монографија (М42), 1 поглавље у монографији међународног значаја (М14), 2 рада у часописима са SCI листе (М22 и М23), 6 радова у часописима међународног значаја верификованих посебном одлуком (М24), 9 саопштења са скупа међународног значаја штампаних у целини (М33), 3 рада у часопису националног значаја (М52), 4 саопштења са националног скупа штампаних у целини (М63), 1 саопштење са међународног скупа штампано у изводу (М34). Др Мирјана Деведић је према важећем Правилнику остварила коефицијент компетентности од 59,5 бодова, који је у потпуности квалификују за избор у звање редовног професора.

Анализа објављених радова показује да се др Мирјана Деведић током вишедеценијског научно-истраживачког рада успешно бавила демографским истраживањима, и то преваходно фундаменталним демографским појавама и процесима (репродукција и старење становништва); регионалним карактеристикама демографских потенцијала у Србији и природним обнављањем и структурама становништва одређених територијалних целина. У наведеним аспектима демографског развоја др Мирјана Деведић се развила у компетентног научног радника и универзитетског професора. Радове др Мирјане Деведић карактерише комплексан мултидисциплинарни приступ демографским феноменима, тежња за унапређењем теорије и методологије популационе науке, истраживање нових фундаменталних тематских области демографије и примене њених резултата у друштвеној пракси.

Посебно истичемо радове теоријског карактера др Мирјане Девеџић, који је квалификују као одличног и темељног познаваоца демографске феноменологије. Истовремено истичемо истраживачку креативност кандидаткиње и њену усмереност ка актуелним и иновативним темама у демографији. У истраживачком опусу др Мирјане Девеџић налазе се и радови мултидисциплинарног карактера, који повезују демографску, туризмолошку и друге дисциплине на пољу популационих истраживања. Допринос др Мирјане Девеџић модернизацији наставе и науке огледа се и у радовима који интегрису најактуелније информационе технологије у демографију.

5) - Оцена резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка

Др Мирјана Девеџић је у досадашњој универзитетској каријери активно учествовала у научно-стручном усавршавању кадрова и испољила смисао за менторски рад и продуктивну сарадњу са студентима. У наставничкој каријери др Мирјана Девеџић је одлукама Наставно-научног већа Географског факултета именована је за ментора или члана комисије више докторских и магистарских дисертација и завршних мастер-радова. На Економском факултету је, такође, више пута била члан комисије за магистарске и докторске дисертације. Под њеним руководством написано је и одбрањено 18 дипломских радова, 7 завршних мастер радова и једна магистарска теза. Била је члан комисија за оцену и одбрану 7 мастер радова и две докторске тезе на Географском факултету и два магистарска рада на Економском факултету. Тренутно су под њеним менторством у изради две докторске дисертације, а именована је у комисију за оцену једне докторске и једне магистарске тезе на Економском факултету у Београду.

6) - Оцена о резултатима педагошког рада

Ванредни професор др Мирјана Девеџић има у континуитету, од заснивања радног односа до данас, богато искуство у науци и настави, а целокупна њена досадашња каријера остварена је на Београдском универзитету. Кроз дугогодишњи рад у настави др Мирјана Девеџић се квалификовала као успешан универзитетски наставник. У раду са студентима одликује је професионална одговорност, озбиљност, темељност и посвећеност са којима приступа наставним обавезама. Запажена је креативност др Мирјане Девеџић, њена склоност ка мултидисциплинарности и интегрисању најсавременијих садржаја у наставни процес, што је потврђено и у вредновањима наставе од стране студената. Осим што остварује запажене резултате у настави, др Мирјана Девеџић поседује и друге особине које је препоручују за универзитетски рад. Објективна је, комуникативна, има смисла за иновације и тимски рад који се испољава у сарадњи са студентима и наставницима из области демографије.

7) - Оцена о ангажовању у развоју наставе и других делатности високошколске установе

У досадашњој наставничкој каријери др Мирјана Девеџић је унапредила наставу на студијској групи Демографија и студијској групи Туризмологија на Географском факултету Универзитета у Београду из следећих ужестручних демографских дисциплина: природно обнављање становништва, структуре становништва, демографски развој Србије, демографски изазови у савременом друштву, популационо старење и апликацији истраживања у пракси друштвене заједнице.

Наставно и научноистраживачко поље интересовања др Мирјане Девеџић је мултидисциплинарни приступ феномену популације, од суштинских проблема демографског развоја до регионално-демографских истраживања, уз повезаност са другим сродним наукама, по чему њен рад има изузетну друштвену вредност у решавању актуелних питања

развитка становништва и перспектива.

Др Мирјана Девеџић је у току 2010. и 2011. године била руководилац билатералне сарадње између Географског факултета у Београду и Универзе на Приморском из Копра на пројекту *Population Development Issues in Border Regions – Experiences of Serbia and Slovenia*. Такође је руководилац подпројекта у оквиру ИИИ научног пројекта *Истраживање демографских феномена у функцији јавних политика у Србији (2011-2014.)* Центра за демографска истраживања Института друштвених наука, Географског факултета у Београду и Факултета организационих наука у Београду. Др Мирјана Девеџић је учесник међународног ТЕМПУС пројекта *Enhancing the Quality of Distance Learning at Western Balkan Higher Education Institution*. Члан је међународне асоцијације ДемоБалк, Одбора за проучавање становништва САНУ, председништва Друштва демографа Србије, и уредништва два демографска часописа. Значајно у развоју струке је и учешће др Мирјане Девеџић са рефератима на пет географских семинара у оквиру програма стручног усавршавања запослених у образовању, одобрених од Завода за унапређење образовања и васпитања, намењеним наставницима основних и средњих школа у Србији, са циљем усавршавања и осавремењивања наставе географије.

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Комисија је након детаљног проучавања објављених научних и стручних радова др Мирјане Девеџић у свим изборним периодима до звања ванредног професора на студијској групи Демографија Географског факултета Универзитета у Београду, и у периоду након избора у звање ванредног професора до данас (2007-2011), као и на основу сазнања о активностима кандидата везаним за универзитетску наставу и ангажовање у различитим подручјима примене демографских истраживања у друштвеној пракси Србије, закључила да, сходно Закону о високом образовању Републике Србије и нормативним актима Географског факултета, др МИРЈАНА ДЕВЕЏИЋ, ванредни професор Географског факултета Универзитета у Београду, испуњава услове за избор у звање РЕДОВНОГ професора за ужу научну област Демографија на Географском факултету Универзитета у Београду. Свој став Комисија образлаже следећим:

- 1) Кандидат др Мирјана Девеџић спада у ред афирмисаних универзитетских наставника и научних радника у области Демографије.
- 2) Др Мирјана Девеџић има вишедеценијско научно искуство у раду на демографској проблематици, и то у комплексном теоријском и емпиријском изучавању феномена популације и веза демографских система са осталим елементима просторних система. Научноистраживачко поље интересовања др Мирјане Девеџић је мултидисциплинарни приступ феномену популације. Др Мирјана Девеџић је остварила завидне резултате у изучавањима фундаменталних демографских питања, првенствено феноменологије репродукције и демографског старења, у студијама појединих микро, мезо и макро регионалних целина Србије. Посебно наглашавамо њен рад и допринос у домену теоријско-методолошких питања демографије, и сарадњу са сродним научним дисциплинама, као што је област туризмологије и информационалних технологија.
- 3) Др Мирјана Девеџић има докторат географских наука (област Демографије). Кроз досадашње извођење наставе из уже демографских предмета на основним и академским мастер студијама демографије на Географском факултету у Београду и Економском факултету у Београду, кроз руковођење изработом докторских, магистарских, мастер и дипломских радова и учешћем у комисијама при њиховој одбрани, стекла је велико искуство у универзитетском наставном раду за ужу научну област Демографије за коју је матичан Географски факултет Универзитета у Београду.
- 4) Наведена шира активност др Мирјане Девеџић, ван редовног наставно-научног рада на Географском факултету у Београду, огледа се превасходно кроз заједнички рад, а у новом

циклусу и руковођење подпројектом на пројектима са Центром за демографска истраживања Института друштвених наука у Београду, кроз иницирање и руковођење међународном научно-технолошком сарадњом Републике Србије и Републике Словеније (Универза на приморском из Копра), кроз чланство по позиву у међународној асоцијацији DemoBalk, чланство у одбору за проучавање становништва САНУ, чланство у председништву Друштва демографа Србије, у уредништвима два демографска часописа итд.

5) Од претходног избора 2007. године до данас, др Мирјана Девеџић је написала и објавила, самостално и као коаутор 27 радова, од којих је једна самостална монографија, један рад објављен у истакнутом међународном часопису (M22) са SSCI листе, један прихваћен за штампу у међународном часопису из категорије M23 са SCI листе, један објављен као поглавље у међународној монографији, шест радова објављено у међународним часописима из категорије M24, од којих су три прегледна, три објављена као чланци у часописима националног значаја, девет објављених реферата саопштених на научним скуповима међународног значаја, и четири објављена рада у целости саопштена на скуповима националног значаја.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Имајући у виду све наведено у овом Реферату о наставном и научном раду пријављеног кандидата др Мирјане Девеџић, ванредног професора, Комисија је утврдила да, сходно Закону о високом образовању, Статуту Универзитета у Београду, критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду и нормативним актима Географског факултета Универзитета у Београду, **КАНДИДАТ ИСПУЊАВА СВЕ УСЛОВЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област Демографија.**

Комисија са задовољством **предлаже Изборном већу Географског факултета Универзитета у Београду да утврди предлог за избор ванредног професора др Мирјане Девеџић у звање редовног професора за ужу научну област Демографија.**

Београд, 20. 02. 2012.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

Др Милена Спасовски, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Мирко Грчић, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Драгутин Тошић, редовни професор
Географски факултет Београд

Др Мирјана Рашевић, редовни професор
Институт друштвених наука

Др Биљана Радивојевић, редовни професор
Економски факултет у Београду